

ROBINSON CRUSOE

Voor Caelan,
Dat je elke uitdaging in jouw leven als een
avontuur tegemoet mag treden.
Liefs, Tante Natasza

© 2022 Nederlandse hertaling Natasza Tardio

© 2022 Illustraties Erik Kriek

© 2022 Ezo Wolf Uitgevers | Sint Pancras

Omslagontwerp: Erik Kriek

Vormgeving binnenwerk: Studio L.E.O. Alkmaar

ISBN: 9789083248332 NUR 283/284

Oorspronkelijke titel: *The Life and Strange Surprising Adventures of Robinson Crusoe of York, Mariner: who lived Eight and Twenty Years, all alone in an uninhabited Island on the coast of America, near the Mouth of the Great River of Oroonoke; Having been cast on Shore by Shipwreck, wherein all the Men perished but himself. With An Account how he was at last as strangely deliver'd by Pirates. Written by Himself*

Daniel Defoe's Robins Crusoe verscheen voor het eerst in 1719.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

ezowolf.nl

Daniel Defoe & Natasza Tardio

ROBINSON CRUSOE

met illustraties van Erik Kriek

Ezo Wolf | Sint Pancras

EERDER VERSCHENEN WERELDKLASSIEKERS

BIJ EZO WOLF:

Black Beauty (Anna Sewell, Natasza Tardio en Charlotte Dematons)

De schat op Schedeleiland (R.L. Stevenson, Bies van Ede en Marijn Huigen)

Daniel Defoe (1660 - 1731) was schrijver, journalist en spion en wordt gezien als de grondlegger van de Engelse roman. Defoe schreef meer dan 350 (!) boeken, waarvan *Robinson Crusoe* (uit 1917) verreweg zijn bekendste werk is.

Natasza Tardio (1969) studeerde Journalistiek in Utrecht en won met haar eerste jeugdboek direct de Jonge Jury Debuutprijs. Inmiddels zijn er zeven thrillers van haar hand verschenen, waaronder *Vlucht* en *Onzichtbaar*. Ook heeft ze de wereldklassieker *Black Beauty* in het Nederlands hertaald. Naast het schrijven van boeken geeft Natasza op middelbare scholen lezingen, gastlessen en workshops. Natasza Tardio is getrouwd en heeft twee zoons, twee honden en drie katten.

Erik Kriek (1966) studeerde aan de Rietveld Academie en is illustrator, ontwerper en striptekenaar. Hij werkt voor talloze kranten en tijdschriften. Erik woont samen met zijn vriendin, hun zoon en Siberische poes in Amsterdam.

INHOUD

Hoe het allemaal begon	7
Mijn eerste zeetocht	11
Wat een pech	13
Een nieuw avontuur	16
Op weg naar de vrijheid	21
Het avontuur lonkt	26
Schipbreuk	29
Mijn eerste nacht	33
Terug naar het schip	35
Overleven	38
Eiland der Wanhoop	42
De eerste weken	45
Nog meer gezelschap	48
De storm	51
Een nieuwe plek om te wonen	54
De dagelijkse gang van zaken	58
Mijn dagboek	63
Een aardbeving	68
Wat nu?	72
Een geluk bij een ongeluk	74
Ziek, zieker, ziekst	77
Het 'koortsdrankje'	80
Een geleerde les	83
Expeditie Robinson	86
De vallei van overvloed	89
Gezinsuitbreiding	92

Seizoenen	95
Nog meer ontdekkingen	99
Terug naar huis	103
Uitdagingen	106
Wie zaait zal oogsten	109
Een nieuwe vaardigheid	112
Stap voor stap	115
Land in zicht	118
Kleren maken de man	122
Een nieuwe poging	125
Tijd van bezinning	131
Gevaar	134
Bescherming	138
Een gruwelijke ontdekking	141
Een extra schuilplaats	145
Onverwachts bezoek	149
De storm	153
Wie niet waagt, wie niet wint	157
Vrijdag	162
Niet meer alleen	167
Hernieuwde hoop	171
Benamuckee	175
Een nieuwe boot	178
Een gevecht op leven en dood	181
Nieuwe plannen	187
Onrust op het eiland	191
Muiterij	195
Een slimme list	198
Eindelijk naar huis	202

HOE HET ALLEMAAL BEGON

Robinson! Waar ben je?’ Mijn vader’s stem bulderde door het huis. De zon was nog maar net op. Het was nog vroeg in de ochtend toen ik mijn vader hoorde roepen. Geboren in het Duitse Bremen was hij jaren geleden naar Engeland gekomen om geld te verdienen. Na aankomst in het voor hem vreemde land was hij gaan wonen in Hull en stortte zich daar op de handel in York. Daar was hij mijn moeder tegenkomen. Zij was Engelse en al snel waren ze getrouwd en kregen ze drie zonen, waarvan ik als jongste in 1632 werd geboren.

Mijn jeugd verliep normaal, net als die van mijn oudste broer, die zodra hij oud genoeg was besloot om het leger in te gaan. Helaas kwam mijn broer om het leven toen hij als luitenant-kolonel in Vlaanderen tegen de Spanjaarden streed. Wat er van mijn andere broer is geworden heb ik nooit geweten, maar wat ik wel wist was dat ik in de ogen van mijn ouders nog hun enige kans was op succesvol nageslacht. Een verantwoordelijkheid die ik meer en meer begon te voelen naarmate ik ouder werd.

Opnieuw hoorde ik mijn vader roepen. Hem te lang laten wachten

was niet verstandig en dus haastte ik me naar zijn werkkamer. Toen ik hem achter zijn bureau zag staan wist ik dat het weer zo'n gesprek zou worden, waarmee ik het inmiddels bekende 'het is tijd dat je iets nuttigs gaat doen, Robinson'-gesprek bedoelde. Een gesprek dat we al vele malen eerder hadden gehad en dat meer weg had van een dictaat dan van een dialoog. Mijn vader wilde dat ik ging studeren zodat ik advocaat kon worden, maar als ik ergens geen zin in had dan was het dat wel. Het idee om mijn hele leven met mijn neus in de boeken te moeten zitten en mij de rest van mijn leven te moeten opsluiten in een duf en donker kantoor trok mij totaal niet. Nee, ik moest er niet aan denken. In plaats van zo'n duffe studie had ik mijn zinnen gezet op de zee, waar volgens mij het avontuur lag. Varen op een boot en weken lang de zilte lucht van de oceaan te ruiken, om vervolgens rijk te worden door te handelen met mensen die de wereld op een hele andere manier hadden leren kennen dan ik, was mijn droom. Al sinds ik me kon herinneren wilde ik niets liever dan dat en dus had ik er als kind al een datum aan gehangen waardoor mijn droom een plan werd. En hoe vaker mijn vader aandrong om te gaan studeren, hoe meer ik me ervan bewust werd dat het tijd werd om in actie te komen zodat ik mijn droom kon laten uitkomen. Dat ik dit zonder de steun van mijn ouders moest doen was mij wel duidelijk. Natuurlijk kon ik bij hen geen luisterend oor vinden voor de risico's die bij mijn plan hoorden. Ze waren al twee zonen kwijtgeraakt, voor hen was een baan als advocaat de beste verzekering op een lang leven en tegelijkertijd een goede pensioensverzekering voor henzelf. Als enige zoon was ik nog de enige die hen kon verzekeren van een goede oude dag. Daarmee wil ik niet zeggen dat mijn ouders niet om mij gaven, maar het speelde zeker mee.

‘Robinson, waarom blijf je jezelf maar vastbijten in een gevaarlijke toekomst? Waarom kies je voor een leven vol van gevaar?’ Mijn vader keek me bijna wanhopig aan. ‘Denk je dat je door te gaan varen heel snel rijk kunt worden?’ Hij sprak de woorden uit alsof ze van iets vies waren gemaakt en schudde zuchtend zijn hoofd. ‘Er bestaat niet zoiets als op een makkelijke manier rijk worden. Dat past ook helemaal niet bij ons.’ Opnieuw keek hij me aan met een blik die meer zei dan de toon waarop hij zijn woorden uitsprak. ‘Een goede toekomst kun je alleen maar krijgen door hard te werken en op te letten wat je doet. Een goede vrouw, gezonde zonen, dat is de weg naar geluk. En als alles dan een beetje meezit kun je daarna genieten van een mooie, oude dag.’ Tijdens die laatste woorden hoorde ik zijn stem vertragen en zachter worden. Ik wist waar hij aan dacht. Hij had zijn hele leven hard gewerkt, een goede vrouw getrouwd, maar liefst drie gezonde zonen gekregen, maar niets van dat alles had hem het geluk gebracht waar hij mij nu van probeerde te overtuigen.

‘Denk aan je oudste broer. Ook hij weigerde te luisteren naar mijn advies toen ik hem adviseerde om niet terug te keren naar het leger in de Nederlanden, waar hij uiteindelijk is gestorven.’ Ik zag dat hij tranen in zijn ogen kreeg toen hij dacht aan mijn broer. ‘Ik waarschuw je, mijn zoon. Als je besluit om toch het avontuur te zoeken dan krijg je hier zeker spijt van.’ Inmiddels stroomde de tranen over mijn vaders wangen en overstuur stond hij op en verliet de kamer.

Het gesprek met mijn vader raakte mij diep. Zijn liefde voor mij en zijn angst dat hij mij, net als mijn broers, dreigde te verliezen, deed mij besluiten om te blijven. Maar zoals het zo vaak gaat bij jongeren, slechts een aantal dagen na het gesprek met mijn vader, raakte het

verdriet van mijn vader alweer op de achtergrond. Het avontuur lonkte en omdat ik geen zin had in ruzie besloot ik dat het beter was om er stiekem vandoor te gaan. Toch lukte het mij om deze opwelling enigszins onder controle te houden en besloot ik mijn moeder om hulp te vragen. Uiteraard op het juiste moment.

Maar al snel bleek dat geen van mijn argumenten door mijn moeder werden begrepen. In plaats van begrip te tonen werd ze boos.

‘Ik begrijp echt niet dat je nu weer hierover begint, Robinson.’ Hoofdschuddend keek ze me aan. ‘En zeker niet nadat je vader zijn gevoelens hierover met je heeft gedeeld. Maar als jij vastbesloten bent om jezelf in het ongeluk te storten, dan moet je dat zelf weten. Maar verwacht niet dat wij je hierbij zullen helpen.’ Ze wilde er verder niet meer over praten, maar een paar dagen later hoorde ik hen over mij praten en dat ze nooit hun toestemming zouden geven om te gaan varen. Op dat moment wist ik dat er maar een mogelijkheid was om mijn dromen na te jagen en dat was weglopen.

Toch duurde het nog ruim een jaar voor ik in de gelegenheid was om dat te doen. En dat was nog toevallig ook.

Bij een bezoek aan Hull kwam ik een oude klasgenoot tegen. Zijn vader was kapitein op een schip dat naar Londen zou varen.

‘Heb je misschien zin om mee te gaan, Rob?’ Ik zou liegen als ik zou beweren dat ik twijfelde bij het aanbod. Voor ik het goed en wel zelf besepte had ik toegezegd. Over mijn vader en moeder en hun zorgen dacht ik niet meer na. Ik zond hen zelfs geen bericht van mijn vertrek. En zo was het dat ik op 1 september 1651 aan boord stapte. Het werd de start van mijn avontuur, of zoals het later bleek, het ongeluk dat mij de rest van mijn leven zou achtervolgen.

MIJN EERSTE ZEETOCHT

We waren nog maar net de haven uit toen het ongeluk al toesloeg. Het begon enorm te waaien en al snel werden de golven zo hoog dat het schip woest op en neer deinde. Het duurde dan ook niet lang voordat ik zeeziek werd. Hangend over de rand van het schip stortte ik de inhoud van mijn maag in dezelfde golven die mij zo ziek maakten. Het was pas op dat moment dat ik aan mijn arme ouders dacht. Dit moest wel mijn straf zijn voor mijn ongehoorzaamheid en mijn ongevoeligheid. In stilte beloofde ik dat mocht ik dit overleven ik direct naar huis zou gaan. Ik zou doen wat mijn ouders wilden en niet meer nadenken over de zee en het avontuur dat daar te vinden was.

Toen de zee na een paar uur eindelijk wat rustiger werd, besloot ik naar mijn slaapplek te gaan, een kooi genaamd, en sliep ik al snel in. Nog steeds vastbesloten dat ik terug naar huis zou gaan en mijn ouders om vergiffenis zou vragen.

De volgende dag werd ik totaal uitgerust wakker. Ik was niet langer misselijk en toen ik aan dek kwam keek ik met verbazing naar een uitgestrekte zee en een strakblauwe lucht.

‘En Robinson, hoe voel je je nu?’ Lachend sloeg mijn vriend een arm om me heen. ‘Ben je nog steeds bang voor een beetje wind?’

‘Een beetje wind?’ herhaalde ik verbaasd, ‘zeg maar gerust een flinke storm.’ Maar hij begon alleen maar harder te lachen.

‘Een storm? Dit was bij lange na geen storm, zoetwatermatroos.’ En na nog een flinke tik op mijn schouder liep hij verder. Nadenkend keek ik richting de horizon. Waar ik ook keek, ik zag alleen maar water. Glinsterend en sprankelend in de zon. Daarna draaide ik me om en bewonderde ik het schip. Het was prachtig. Overal waren mannen aan het werk en toen ik later met een aantal van hen wat punch dronk was ik al snel al mijn beloftes vergeten. Mijn verlangen naar avontuur en rijkdom nam het weer over en ik was er van overtuigd dat het fortuin op mij lag te wachten.

